

B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov. - 2023(Old Course)
ACCOUNTING - 5 (ELECTIVE - 1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ કબીર ફાયનાન્સ પાસે તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ રૂ. ૧૫૦૦૦૦ ની દાર્શનિક કિંમત ૧૨% ની સરકારી (૨૦) જામીનગીરીઓ હતી. જેની ચોપડે કિંમત રૂ. ૧૬૫૦૦૦ હતી. વ્યાજ દર છ મહિને ચૂકવાય છે.

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	ભાવ	નોંધ
૦૧-૦૮-૨૦૨૨	૩૭૫૦૦	૮૦	વ્યાજ સહિત ખરીદી
૦૧-૦૮-૨૦૨૨	૬૦૦૦૦	૧૦૫	વ્યાજ સહિત વેચાણ
૦૧-૦૨-૨૦૨૩	૨૨૫૦૦	૮૫	વ્યાજ બાદ ખરીદી
૦૧-૦૩-૨૦૨૩	૧૫૦૦૦	૧૧૦	વ્યાજ બાદ વેચાણ

તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ પૂર્ણ થતાં વર્ષનું જામીનગીરીનું ખાતું બનાવો. છેવટનો સ્ટોક ફિફો(FIFO) પદ્ધતિએ ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ શ્યામ પાસે તા.૦૧-૦૪-૨૦૨૨ ના રોજ રૂ. ૭૫૦૦૦ ની ૧૨% ની સરકારી જામીનગીરીઓ હતી જેની ચોપડે કિંમત રૂ. ૭૦૦૦૦ હતી. આ જામીનગીરીઓ પર દર વર્ષે ૩૦ મી સપ્ટેમ્બર અને ૩૧ મી માર્ચ ના રોજ વ્યાજ ચૂકવાય છે.

૩૧ મી માર્ચ ૨૦૨૩ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા હતા.

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	દાર્શનિક કિંમત પર દલાલી	ભાવ	નોંધ
૦૧-૦૮-૨૦૨૨	૩૦૦૦૦	૦.૫%	૮૮	વ્યાજ સહિત ખરીદી
૩૧-૦૮-૨૦૨૨	૬૦૦૦૦	૧%	૧૦૪	વ્યાજ સહિત વેચાણ
૦૧-૧૦-૨૦૨૨	૪૦૦૦૦	૧%	૮૬	વ્યાજ બાદ વેચાણ
૦૧-૦૩-૨૦૨૩	૧૦૦૦૦	૦.૫%	૮૮	વ્યાજ બાદ ખરીદી

તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ જામીનગીરીઓનો બજાર ભાવ રૂ. ૧૦૨ હતો. જામીનગીરીનું ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ કનુ તેના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિએ રાખે છે. ૨૦૨૨-૨૩ ના વર્ષનું રોકડ ખાતું નીચે મુજબ છે. (૨૦)

આવક	રૂ.	જાવક	રૂ.
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	૬૦૦૦૦	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ (૧-૪-૨૨)	૭૪૦૦
વધારાની મૂડી લાવ્યા	૫૦૦૦	લેણદારોને ચૂકવ્યા	૨૫૦૦૦
		ધંધાના ખર્ચા	૧૦૦૦૦
		મજૂરી	૧૫૫૦૦
		ઉપાડ	૩૦૦૦
		બેંક (૩૧-૩-૨૩)	૪૦૦૦
		હાથ પર રોકડ	૧૦૦
	૬૫૦૦૦		૬૫૦૦૦

નીચેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે.

	૦૧-૦૪-૨૦૨૨	૩૧-૦૩-૨૦૨૩
દેવાદારો	૫૩૦૦૦	૮૮૦૦૦
લેણદારો	૧૫૦૦૦	૧૮૫૦૦
સ્ટોક	૧૭૦૦૦	૧૮૦૦૦
પ્લાન્ટ મશીનરી	૨૦૦૦૦	૨૦૦૦૦
ફર્નિચર	૧૪૦૦	૧૪૦૦

તમામ ખરીદી અને વેચાણ શાખ પર કરવામાં આવેલ છે. તેમજ પ્લાન્ટ મશીનરી પર વાર્ષિક ૧૦% અને ફર્નિચર વાર્ષિક ૫% ઘસારાની જોગવાઈ કરો.

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૩ના રોજ પૂર્ણ થતાં વર્ષનું વેપાર ખાતું અને નફા નુકશાન ખાતું તથા તે તારીખના રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ રોહિત તેના હિસાબો એકનોંધી પધ્ધતી મુજબ રાખે છે. નીચેની માહિતી પરથી તા.૩૧-૩-૨૦૨૩ના રોજ પૂર્ણ થતાં વર્ષના તેના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

વિગત	૦૧-૦૪-૨૦૨૨	૩૧-૦૩-૨૦૨૩
દેવાદારો	(?)	૮૦૦૦૦
સ્ટોક	૫૨૨૦૦	૬૩૦૦૦
રોકડ-બેંક	૮૩૪૦૦	૩૧૮૦૦
પ્લાન્ટ	૩૩૬૦૦	૨૭૬૦૦
ફર્નિચર	૧૩૨૦૦	૧૩૨૦૦
લેણદારો	૩૬૦૦૦	૫૬૪૦૦
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	૩૦૦૦	૪૮૦૦

વધારાની માહિતી:

લેણદારોને રોકડા ચૂકવ્યા	૩૭૮૦૦	રોકડ ખરીદી	૧૨૬૦૦
કુલ વેચાણ	૪૧૪૬૦૦	લેણદારોને ચેક થી ચૂકવણી	૩૨૦૪૦૦
આપેલ વટાવ	૪૨૦૦	ચેક થી ઉપાડ	૨૫૨૦૦
હાથ પર રોકડ (૩૧-૦૩-૨૩)	૧૩૨૦૦	રોકડ ઉપાડ	૮૦૦૦
દેવાદારો પાસેથી મળેલ ચેક	૨૫૮૨૦૦	બેંકમાં રોકડા ભર્યા	૮૩૦૦૦
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	૧૨૧૮૦૦	ચેક થી ખર્ચા ચૂકવ્યા	૨૧૦૦૦
બેંકમાંથી ઉપાડેલ રોકડ	૨૭૦૦૦	ઘાલખાધ માંડી વાળી	૩૦૦૦
રોકડથી ચૂકવેલ ખર્ચાઓ	૨૦૪૦૦	મળેલ વટાવ	૧૨૦૦

પ્રશ્ન.૩ રહીમ હોટલ નીચેની માહિતી પૂરી પડે છે.

(૧૫)

(૧) સ્ટાફ પગાર રૂ. ૧૦૦૦૦૦ વાર્ષિક

(૨) રૂમ એટેન્ડન્ટને દરેક રૂમ દિવસ દીઠ રૂ. ૪ રૂમ વપરાશ ના આધારે ચૂકવાય છે. રૂમદીઠ એક રૂમ એટેન્ડન્ટ છે.

(૩) અન્ય ખર્ચા રૂ. ૩૬૦૦૦.

(૪) ઇલેક્ટ્રિક ખર્ચા રૂમદીઠ રૂ. ૫૦ જ્યારે રૂમ ઉપયોગમાં હોય ત્યારે.

(૫) પાવર ફક્ત શિયાળામાં જરૂરી છે. રૂમ વપરાશ થાય તો માસિક દર રૂ. ૫૦.

(૬) સાધનો અને બિલ્ડિંગની પડતર અનુક્રમે રૂ. ૧૨૦૦૦૦ અને ૪૪૦૦૦૦, જેના પર ૧૫% અને ૫% ઘસારાની જોગવાઈ કરવાની છે.

(૭) તેણે કરેલા રૂ. ૬૦૦૦૦૦ ના રોકાણપર ૧૦% વ્યાજ આપવાનું છે.

(૮) હોટેલમાં ૧૨૦ રૂમો છે, અને ૮૦% રૂમો ઉનાળામાં તથા ૫૦% રૂમો શિયાળામાં ભરાયેલ રહે છે.

તમારે, જો પડતર પર ૨૦% નફો મેળવવો હોય તો, દરેક પ્રવાસી પાસેથી વસૂલવાપાત્ર રૂમ ભાડાની ગણતરી કરવાની છે. ઉનાળો અને શિયાળો દરેક ૬ માસના છે. મહિનાના સામાન્ય ૩૦ દિવસ લેવાના છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ શિવમ હોલિડેહોમ ૧૦૦ સિંગલ રૂમવાળા નાના હિલ સ્ટેશનમાં ચાલે છે. એક વર્ષમાં ઓફ-સીઝનના ૬ માસ દરમિયાન રૂમ વ્યાજબી દરે આપે છે. આ સમયગાળા દરમિયાન રૂમનું ભાડું અડધું લેવામાં આવે છે. મેનેજમેન્ટ રૂમ ભાડાના ૨૦% નફા માર્જીનની અપેક્ષા રાખે છે. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૩ ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે અંદાજિત ખર્ચ અને અન્ય વિગતો નીચે મુજબ છે. ૩૦ દિવસ નો મહિનો ધારેલ છે.

(૧) સીઝન દરમિયાન ૮૦% રૂમો ભરાયેલ રહે છે. જ્યારે ઓફ સીઝનમાં માત્ર ૪૦% ભરાયેલ રહે છે.

(૨) કુલ રોકાણ રૂ. ૨૦૦ લાખ છે. જે પૈકી ૮૦% રોકાણ બિલ્ડિંગ અને બાકીનું ફર્નિચર અને સાધનોને લગતું છે.

(૩) ખર્ચાઓ

વિગત	રૂ.
સ્ટાફ પગાર (રૂમ એટેન્ડન્ટ સિવાય)	૫૫૦૦૦૦
બિલ્ડિંગ સમારકામ	૨૬૧૦૦૦
કપડાં ધોલાઈ ખર્ચ	૮૦૦૦૦
આંતરિક સુશોભન ખર્ચ	૧૭૫૦૦૦
પરચુરણ ખર્ચાઓ	૧૮૦૮૦૦

(૪) વાર્ષિક ઘસારાની જોગવાઈ બિલ્ડિંગ પર ૫% અને ફર્નિચર-સાધનો પર ૧૫% લેખે સીધીલિટીની પદ્ધતિથી કરવાની રહેશે.

(૫) રૂમ એટેન્ડન્ટને દરેક રૂમ દિવસ દીઠ રૂ. ૧૦ માસિક રૂમ વપરાશના આધારે ચૂકવાય છે.

(૬) માસિક લાઈટિંગ ખર્ચ રૂમદીઠ રૂ. ૧૨૦ છે. સિવાય કે શિયાળામાં ચાર મહિના જ્યારે તે રૂમ દીઠ રૂ. ૩૦ છે. અને આ ખર્ચ એક મહિના માટે રૂમના સંપૂર્ણ ઉપયોગના આધારે છે.

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે સિઝન અને ઓફ સિઝનમાં વસુલવા પાત્ર ભાડાની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન.૪ એક વસ્તુ નું ઉત્પાદન ત્રણ પ્રક્રિયાઓ માંથી પસાર થાય છે. ઉત્પાદનને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે. (૧૫)

વિગત	પ્રક્રિયા - A	પ્રક્રિયા - B	પ્રક્રિયા - C
શરૂઆતનો સ્ટોક	૨૦૦૦૦	૧૨૦૦૦	૧૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૧૩૦૦૦	૨૦૦૦૦	૪૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૦૦૦૦	૧૦૫૦૦	૫૦૦૦૦
ઉત્પાદનના શિરોપરી ખર્ચા	૧૦૦૦૦	૨૫૦૦૦	૨૫૦૦૦
આખર સ્ટોક	૫૦૦૦	૬૦૦૦	૩૨૦૦૦
બીજી પ્રક્રિયા પર ચઢાવેલ % (ફેરબદલી કિંમત પર)	૨૦	૨૫	૨૦
શરૂઆતના સ્ટોક પર આંતરપ્રક્રિયા નફો	-	૨૦૦૦	૨૮૦૦

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. પ્રક્રિયાના ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ એક વસ્તુ નું ઉત્પાદન બે પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. પહેલી પ્રક્રિયાનો માલ બીજી પ્રક્રિયા ખાતે લઈ જતાં ફેરબદલી કિંમત પર ૩૩ $\frac{1}{3}$ % નફો મળે તે રીતે નફો ચઢાવવામાં આવે છે. જ્યારે બીજી પ્રક્રિયામાંથી તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે મૂળકિંમત પર ૨૦% નફો મળે તે રીતે માલ લઈ જવામાં આવે છે. નીચેની માહિતી મળે છે.

વિગત	પ્રક્રિયા-૧	પ્રક્રિયા-૨
શરૂઆતનો સ્ટોક	૩૬૦૦	૨૪૦૦
માલસામાનનો વપરાશ	૬૦૦૦	૨૪૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૫૬૦૦	૮૬૦૦
કારખાનાના ખર્ચ	૩૬૦૦	૨૪૦૦
આખર સ્ટોક	૨૪૦૦	૧૮૦૦

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક તેની પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો શરૂનો સ્ટોક રૂ. ૮૬૦૦ હતો અને છેવટનો સ્ટોક રૂ. ૧૦૮૦૦ નો હતો. વર્ષ દરમિયાન વેચાણ રૂ. ૭૬૮૦૦ નું હતું. પ્રક્રિયા-૨ અને તૈયારમાલના શરૂઆતના સ્ટોક પર નહીં મળેલ નફો અનુક્રમે રૂ. ૭૨૦ અને રૂ. ૨૬૪૦ હતો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Kabir Ltd. had Rs.150000 face value 12% govt securities on 31-03-2023, book value was Rs.165000. interest is paid at end of every six months. (20)

Date	Face value	Price	Remarks
01-08-2022	37500	90	Cum interest purchase
01-09-2022	60000	105	Cum interest sale
01-02-2023	22500	95	Ex interest purchase
01-03-2023	15000	110	Ex interest sale

Closing stock is to be calculated as per FIFO method.

Prepare securities account for the ending 31-03-2023.

OR

Que.1 Shyam held 12% govt. securities of the face value of Rs.75000 on 01-04-2022 and book value was Rs.70000. interest on these securities is paid on 30th September and 31st march every year. There are following transactions for year ending on 31-03-2023.

Date	Face value	Brokerage on face value	Price	Note
01-08-2022	30000	0.5%	98	Cum interest purchase
31-08-2022	60000	1%	104	Cum interest sale
01-10-2022	40000	1%	96	Ex interest sale
01-03-2023	10000	0.5%	98	Ex interest purchase

Market price of securities as on 31-03-2023 was Rs.102. prepare securities account.

Que.2 Kanu maintains his books of account by single entry system. Cash account for the year 2022-23 is as under. (20)

Receipts	Rs.	Payments	Rs.
Received from debtors	60000	Bank Overdraft on 01-04-2022	7400
Further capital introduced	5000	Paid to creditors	25000
		Business expenses	10000
		Wages paid	15500
		Proprietor's drawing	3000
		Balance at bank on 31-03-2023	4000
		Cash in hand	100
	65000		65000

The following information are also available:

	On 01-04-2022	On 31-03-2023
Debtors	53,000	88,000
Creditors	15,000	19,500
Stock-in-trade	17,000	19,000
Plant and machinery	20,000	20,000
Furniture and fittings	1,400	1,400

All his sales and purchases were on credit.

From the above particulars prepare trading and profit and loss account for the year ended 31-03-2023 and a balance sheet as at that date after providing for depreciation on plant and machinery @ 10% and on furniture and fittings @ 5% per annum.

OR

- Que.2 Rohit keeps his books of accounts under single entry system. From the following information prepare his final accounts for the year ending 31-03-2023.

Particulars	01-04-2022	31-03-2023
Debtors	?	90000
Stock	52200	63000
Cash-bank	83400	31800
Plant	33600	27600
Furniture	13200	13200
Creditors	36000	56400
Outstanding expenses	3000	4800

Additional information:

Payments to creditors by cash	37800	Cash purchases	12600
Total sales	414600	Payments to creditors by cheque	320400
Discount allowed	4200	Drawings by cheque	25200
Cash in hand (31-03-2023)	13200	Cash drawings	9000
Cheque received from debtors	259200	Cash deposited into bank	93000
Cash received from Debtors	121800	Expenses paid by cheque	21000
Cash withdrawn from bank	27000	Bad debts written off	3000
Expenses paid in cash	20400	Discount earned	1200

- Que.3 Rahim hotel furnishes following information.

(15)

- (1) staff salary Rs.100000 per annum.
- (2) Room attendant's salary Rs.4 per day when occupied, one room attendant for one room
- (3) Other expenses Rs.36000.
- (4) Electricity expenses for a room is Rs.50 when occupied.
- (5) Power is required in winter only. Rate per month if occupied is Rs.25.
- (6) Cost of equipments and building is Rs.120000 and 440000 respectively on which provision for depreciation at 15% and 5% is to be provided.
- (7) 10% interest is to be charged on his investment of Rs.600000.
- (8) There are 120 rooms in the hotel and 90% rooms are occupied in summer and 50% in winter.

You are required to calculate what Room Rent should be charged from tourist if 20% profit on cost is earned. Take normal 30 days in a month and summer and winter of (6) six month each.

OR

- Que.3 Shivam holiday home runs in a small hill station with 100 single rooms. The home offers concessional rates during six off season months in a year. During this period, half of the full room rent is charged. The management's profit margin is targeted at 20% of the room rent. The following are the cost estimates and other details for the year ending on 31 march 2023 (assume a month as 30 days).

- (1) Occupancy during the season is 80% while in the off-season it is 40% only.
- (2) Total investment is Rs.200 lakhs of which 80% relate to buildings and balance for furniture and equipment.

(3) Expenses:

particulars	Rs.
Staff salary (excluding room attendants)	550000
Repairs to building	261000
Laundry charges	80000
Interior Decoration Expenses	175000
Miscellaneous expenses	190800

(4) Annual depreciation is to be provided for buildings @ 5% and on furniture and equipment @ 15% on straight-line basis.

(5) Room attendants are paid Rs.10 per room day on the basis of occupancy of the rooms in a month.

(6) Monthly lighting charges are Rs.120 per room, except in four months in winter when it is Rs.30 per room and this cost is on the basis of full occupancy for a month.

You are required to work out the room rent chargeable per day both during the season and off-season months on the basis of the foregoing information.

Que.4 A product Passes through three processes. Particulars relating to the production are as under. (15)

Particulars	A	B	C
Opening stock	20000	12000	10000
Direct materials	13000	20000	40000
Direct labour	10000	10500	50000
Factory over heads	10000	25000	25000
Closing stock	5000	6000	32000
% added to transfer to other process (on transfer price)	20	25	20
Inter process profit on opening stock	-	2000	2800

Stock of each process is valued on the basis of prime cost.

Prepare process accounts.

OR

Que.4 A product passes through two processes before it is transferred to finished stock. The output of process-1 is transferred to process-2 at a price to give a profit of $33\frac{1}{3}\%$ on the transferred price and the output of process is transferred to finished stock at a profit of 20% on the cost,

Particular	Process-1	Process-2
Opening stock	3600	2400
Material consumed	6000	2400
Direct wages	15600	9600
Factory expenses	3600	2400
Closing stock	2400	1800

Stock in process are valued at prime cost. The opening stock of finished goods was Rs.9600 and closing stock was Rs.10800. sales during the period were Rs.76800. the reserve for unrealized profit in process-2 and finished goods were Rs.720 and Rs.2640 respectively.
